

DYSCALCULIE-BELEID MERCURIUSCOLLEGE

Inhoud

DYSCALCULIE-BELEID MERCURIUSCOLLEGE	1
Inleiding	2
Wat is dyscalculie.....	2
Gevolgen van dyscalculie.....	2
Dyscalculieverklaring	3
Wat doet de school?	3
Faciliteiten in de klas, bij toetsen en schoolexamens	4
Officiële regelingen m.b.t. het eindexamen	4
Profielkeuze	5
Signalering.....	5
Tot slot	5

Inleiding

Het Mercurius College is een nieuwe vrije middelbare school in Delft. We streven ernaar om een school te zijn die drijft op drie belangrijke pijlers: liefde, verbinding en vitaliteit. Door deze begrippen in alle facetten van onze school te verweven zijn we een school waar alle leerlingen welkom zijn en zich welkom voelen. Op het Mercurius College staat de mensontwikkeling centraal, door de leerlingen bewust te maken van voelen (hart), denken (hoofd) en willen (handen), ontwikkelen zij hun eigen competenties en kunnen zij worden wie zij willen en kunnen zijn. Het halen van een diploma is dan ook een onderdeel van het vinden van een eigen plek in een steeds veranderende wereld. Bij deze visie op mensontwikkeling kunnen we niet voorbijgaan aan het feit dat er soms extra uitdagingen zijn waar leerlingen mee te maken krijgen, zoals dyscalculie. In dit protocol willen we de leerlingen vertellen hoe we hier op school mee werken.

Wat is dyscalculie

Dyscalculie betekent letterlijk 'niet kunnen berekenen'. Je ondervindt ernstige en aanhoudende problemen bij het leren en vlot/accuraat oproepen/toepassen van rekenwiskundekennis, feiten en afspraken. Dit wordt niet veroorzaakt door een gebrek aan intelligentie of te weinig onderwijs. Ernstige rekenproblemen kunnen ontstaan als er onvoldoende afstemming wordt gerealiseerd tussen het (reken)onderwijs en je onderwijsbehoeften. Het onderwijs sluit dan niet aan bij jouw eigen kenmerken, zoals cognitieve en sociaal emotionele factoren. Van dyscalculie wordt gesproken wanneer, ondanks tijdig ingrijpen, deskundige begeleiding en zorgvuldige afstemming, ernstige rekenwiskunde problemen blijven bestaan. De problemen zijn dus hardnekkig. Het Mercuriuscollege volgt de definities en richtlijnen van het protocol Ernstige Reken- en Wiskunde problemen en Dyscalculie 2 (van Groenestijn, 2012) dat in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is opgesteld. In dit protocol wordt nadrukkelijk onderscheid gemaakt tussen ernstige rekenproblemen en dyscalculie. Hiermee wil men voorkomen dat het etiket 'dyscalculie' te snel wordt gebruikt. Indien er inderdaad sprake is van dyscalculie, heeft dat namelijk ernstige consequenties voor de keuze van een beroep en de toelating tot daarop gerichte beroepsopleidingen.

Gevolgen van dyscalculie

Over het algemeen vertonen leerlingen met dyscalculie een grote discrepantie tussen de ontwikkeling in het algemeen en de rekenkundige ontwikkeling. De problemen zijn ontstaan vanaf het verwerven van de basisvaardigheden en zijn hardnekkig. Belangrijke kenmerken van leerlingen met dyscalculie zijn:

- Je hebt problemen met het onthouden en met het snel en/of accuraat oproepen van rekenfeiten uit het geheugen
- Je hebt moeite met het uitvoeren van procedures

- Je hebt problemen met inzicht en notatie binnen de ruimte, bijvoorbeeld bij het plaatsen van getallen op de getallenlijn en klokkijken
- Je ervaart een tekort aan inzicht in het getallensysteem en onvoldoende inzicht in de plaats en waarde van getallen en daardoor moeite met schatten
- Je gebruikt langer dan andere kinderen basale rekenmanieren zoals het tellen op de vingers, het makkelijke omdraaien van getallen.
- Ook blijken veel leerlingen stress te ervaren bij rekentaken. Dit kan zich op veel verschillende manieren uiten: vermijding, buikpijn of zelfs faalangst. Zowel bij wiskunde, als in vakken als natuurkunde, scheikunde, aardrijkskunde, economie en techniek vormen basale rekenvaardigheden als het lezen van tabellen en schema's een belemmering. Gedurende de hele schoolperiode en in het maatschappelijk verkeer kan de beperkte rekenvaardigheid belastend werken en van invloed zijn op beroepsperspectieven.

Dyscalculieverklaring

Op het Mercuriuscollege wordt een leerling beschouwd als leerling met dyscalculie wanneer je in het bezit bent van een officiële dyscalculieverklaring. Deze is afgegeven door een geregistreerde GZ-psycholoog of orthopedagoog. Wanneer in de basisschooltijd dyscalculie is vastgesteld ontvangt onze school de dyscalculieverklaring mét het onderzoeksrapport bij de inschrijving. Bij een latere diagnose of instroming worden extra voorzieningen pas verleend, wanneer de verklaring met het rapport in het bezit is van de school. In het onderzoeksrapport staan eventuele compenserende maatregelen en begeleidingsadviezen aan school vermeld. Deze adviezen in combinatie met jouw informatie en ervaringen vormen de basis voor het verlenen van faciliteiten aan de leerling.

Wat doet de school?

Aan het begin van het schooljaar maakt de coördinator dyscalculie een afspraak met de leerlingen met een dyscalculieverklaring. Die krijgen dan een faciliteitenkaart. Omdat de gevolgen van dyscalculie per leerling verschillen vindt het vaststellen van voorzieningen plaats op basis van het persoonlijke onderzoeksrapport én de mogelijkheden binnen de school. Dit is maatwerk, dat ook tussen jou en de leraren van wiskundige vakken, vastgesteld moet worden. Leraren worden op de hoogte gesteld van de leerlingen met dyscalculie d.m.v. een notitie in SOMtoday. Zij proberen tijdens de les tegemoet te komen aan je ondersteuningsbehoefte van. Ook kun je altijd een gesprek aanvragen met de RT'er, om specifieke problemen te bespreken. Verdere hulp van leerlingen met dyscalculie vindt zoveel mogelijk plaats tijdens de lessen. De remedial teacher kan wel kortdurende individuele begeleiding bieden of adviseren over externe hulp. Dit gebeurt in samenspraak met de vakleerkracht, mentor en eventueel de ondersteuningscoördinator. De interne begeleiding op school heeft als doel je zo snel mogelijk zelfstandig te laten werken. Wanneer dit niet voldoende blijkt te

zijn wordt over het algemeen externe begeleiding geadviseerd. De kosten van externe hulp zijn voor rekening van de ouders. Jaarlijks wordt er door de ondersteuningscoördinator en de coördinatoren dyslexie en dyscalculie een speciale ouderavond georganiseerd voor de ouders van leerlingen met dyslexie/dyscalculie waarin het beleid van de school aan bod komt, de stand van zaken betreffende de dyslexie/examenbepalingen e.d. wordt besproken.

Faciliteiten in de klas, bij toetsen en schoolexamens

Bepaalde faciliteiten kunnen van tijdelijke aard zijn en worden afgebouwd, omdat bijvoorbeeld tijdens het schriftelijk eindexamen maar weinig aanpassingen zijn toegestaan.

Mogelijke voorzieningen zijn:

- Het bieden van 20% extra tijd bij toetsen waar de hoeveelheid rekenwerk dit rechtvaardigt (bijv. bij wiskunde, natuur- en scheikunde, economie, aardrijkskunde en rekenen). Indien het verlenen van extra tijd niet mogelijk is, wordt een vergelijkbare aanpassing gedaan in het te behalen puntentotaal
- Het gebruik van een rekenmachine
- Het gebruik van hulpmiddelen als tafel-, formulekaarten, schema's met oplossingsstrategieën of tabellen in de onderbouw (niet examenonderdelen) en gebruik van de rekenmachine is toegestaan. Wanneer hoofdrekenvaardigheden worden getoetst kan hiervan worden afgeweken
- Werken met voorgedrukte, aan het niveau van de leerling aangepaste werkbladen
- Hulp bij de verwerking van de leerstof in de klas bij rekenen, wiskunde en andere exacte vakken
- Soepelheid bij het wegen van reken- en wiskunde prestaties bij beslissingen over het vervolg van school- en studiericarière. Het Mercuriuscollege probeert het niveau van de overige schoolprestaties van de leerling als uitgangspunt te nemen.
- Ook bij het schoolexamen hebben leerlingen recht op meer leestijd. Hier geldt een maximale verlenging van 30 minuten.

Officiële regelingen m.b.t. het eindexamen

Een leerling met dyscalculie kan op grond van artikel 55 van het Eindexamenbesluit aangepast examen doen, de directeur kan hiervoor toestemming verlenen onder de voorwaarden dat:

- er een deskundigenverklaring moet zijn, die door een terzake kundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld
- de aanpassing in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de examenduur met 30 minuten wanneer het rekenwerk een stevige rol speelt
- een andere aanpassing alleen mogelijk is als deze in de deskundigenverklaring wordt vermeld en als de aanpassing aantoonbaar aansluit bij het begeleidingsadvies in deze verklaring.

Wanneer je aangepast het examen maakt, moet je dit voor 1 oktober bij de examensecretaris melden. Hij dient dit namelijk aan het begin van het examenjaar bij de inspectie te melden.

Het College voor Toetsen en Examens (CvTE) geeft jaarlijks richtlijnen over de examens uit, het toestaan van hulpmiddelen is aan wijzigingen onderhevig. Zie www.examenblad.nl

Profielkeuze

Alle leerlingen, met uitzondering van vwo-leerlingen, kunnen een profiel kiezen zonder wiskunde. Havoleerlingen kiezen dan het profiel Cultuur en Maatschappij. Op de Mavo/vmbo-t is in de sector Zorg en Welzijn wiskunde een keuzevak, in de overige sectoren is dit vak wel verplicht.

Signalering

Leerproblemen of leerstoornissen doen zich bij sommige kinderen al op jonge leeftijd voor, bij anderen pas later. De achtergronden voor het ontstaan van rekenproblemen kunnen per persoon verschillen. In het Protocol Dyscalculie: Diagnostiek voor gedragsdeskundigen (protocol DDG) wordt voorgesteld de classificatie van dyscalculie plaats te laten vinden aan de hand van de criteria van ernst, achterstand en didactische resistentie. De leerling dient te voldoen aan alle drie de criteria. Wordt daar niet aan voldaan, dan is er wellicht sprake van een ernstig rekenwiskunde probleem (Van Luit, Bloemert, Ganzinga, & Mönch, 2012). Bij het Mercuriuscollege vindt signalering plaats op basis van rekentoetsen in de onderbouw, observatie van leraren, mentoren en ondersteuningscoördinator. Er volgt dan onderzoek naar informatie uit het basisonderwijs en signalen van de leerling en/of ouders. Leraren, mentoren en ondersteuningscoördinator spelen een actieve rol in het signaleren en het melden van leerlingen met rekenproblemen. Wanneer een leraar het vermoeden van ernstige rekenproblemen of dyscalculie heeft, vindt afstemming tussen de mentor en ondersteuningscoördinator plaats. Bevindingen worden gedeeld met het team en met de remedial teacher, en indien nodig en mogelijk wordt hulp bij de verwerking van leerstof in de klas aangeboden. Wanneer blijkt dat de ernst, achterstand en hardnekkigheid groot is adviseert de school, in overleg met de ouders, nader onderzoek door een GZ-psycholoog of orthopedagoog. De kosten van een dergelijk onderzoek zijn voor rekening van de ouders.

Tot slot

Positieve verwachtingen en een constructieve houding van leraren en ouders is voor iedere leerling van belang. Van jou zelf verwachten we voldoende inzet, ook bij moeilijke vakken en het accepteren van geboden hulp. Goede motivatie,

doorzettingsvermogen en ondersteuning vanuit de thuissituatie spelen een belangrijke rol.